

7 / 168 / 10080

אד

Paršat Vajikra
8. adar II 5768
začátek šabatu: 17:47
konec šabatu: 18:55
šabat zachor

tfilin 5:09 | východ slunce 6:14 | šma 8:12 | první mincha 12:40 | škia 18:07 | hvězdy 18:39

Vajikra v číslech

24. paraša v Tóře (z 54) a 1. v knize Vajikra obsahuje 21 „paršiot“, 13 otevřených, 8 zavřených skládá se z 111 vět, 1673 slov a 6222 písmen obsahuje 16 micvot, 11 příkazů a 5 zákazů

Zajímavost paraši

(rabi Jaron Ben David) Znáte pojem poslanecké imunity? V nejud. demokratické zemi je diskutován její obsah a rozsah. Původní smysl ochrany před zlovolí moci poslanecká imunita ztratila a dnes je primárně nástrojem, jak (vy)volené uchránit před „malichernostmi“ zákona. Dnes platí, že buď je země svobodná a poslance nikdo neperzekuuje nebo není a ani imunita je neochrání.

I v judaismu jsou určití lidé vyvolení. Král, velekněz, soudci. Jejich vyvolení však vede jen k větší odpovědnosti. Zcela konkrétně nám to Tóra dokazuje v dnešní paraše.

Paršat Vajikra se věnuje všemožným obětem. Mimo jiné i obětem za spáchaný neúmyslný hřích CHATAT. Ještě dříve, než se Tóra i jen zmíní o provinění řadového občana, už vypočítává, jaké zvíře a jak má obětovat provinilý velekněz, král a soudce Sanhedrinu. Porovnáme-li jim předepsanou oběť s obětí řadových „poplatníků“, zjistíme, že oběť privilegovaných je mnohem nákladnější. Král, který zhřešil, si musí uvědomit, že jeho provinění má mnohem větší dopad než provinění „obyčejného“ člověka.

To je pravý opak poslanecké imunity, pravý opak principu, že to, co je pro řadového občana trestné, se vyvoleným promíjí. V židovství je úcta k soudci, králi a veleknězi samozřejmostí a dokonce povinností. Přesto jim Tóra nic nepromíjí. Ať si „veřejný činitel“ uvědomí, že s úctou a vážností získává i mnohem větší odpovědnost. Odpovědnost bez výhod.

Alijot v kostce

Kohen: Příkazy o celozápalné oběti OLA z býků, beranů a kozlů.

Levi: Příkazy o celozápalné oběti OLA z holubů a hrdliček. Příkazy o moučné oběti MINCHA.

Šliši: Popis čtyř typů moučné oběti MINCHA.

Revií: Příkaz jiného typu oběti ŠLAMIM (mírová oběť) Chamiši: Oběti za neúmyslný hřích CHATAT velekněze, Sanhedrinu a knížete.

Šiši: Oběť za neúmyslný hřích CHATAT jednotlivce. Další typ obětí tzv. OLE VEJORED byl určen výši majetku hříšníka.

Švii: Oběť za vinu AŠAM.

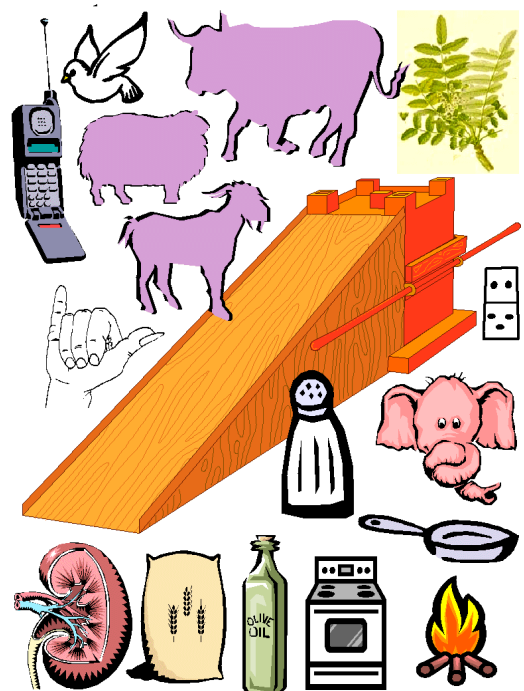
Maftir (5M 25:17-19): Je povinností přímo z Tóry slyšet paršat Zachor pojednávající o věrolomnosti Amalekitů. (Viz druhé strana listu.)

Haftara (1. Samuela 15:2-34): Šaulovo selhání v plnění příkazu zničení Amalekitů.

Vyzkoušejte se

Klíčové pojmy z této paraši jsou začarovány do obrázků.

Vášim úkolem je rozkrýt jednotlivá slova.

Dvar Tora

LO TAŠBIT MELACH BRIT ELOHECHA...

Jídelní stůl bývá připodobňován k oltáři. Jedním z důsledků tohoto připodobnění je i zvyk solit chléb při každém požehnání HAMOCI LECHEM MIN HAAREC. Solí totiž dodáváme svému jídlu duchovní přesah. Sůl je dobrá konzervační látka a jako taková se nekazí, čímž představuje prvek věčnosti v tomto časem vymezeném světě. A protože se povinnost solit původně týkala jen chrámových obětí, můžeme si dnes soleným chlebem Chrám pravidelně připomínat.

Text Paršat ZACHOR:

ZACHOR ET AŠER ASA LECHA AMALEK, BADERECH BECETECHEM MIMICRAJIM. AŠER KARECHA BADERECH VAJZANEV BECHA KOL HANECHÉŠALIM ACHARECHA VEATA AJEF VEJAGEA, VELO JARE E-LOHIM. VEHAJA BEHANYACH A-DONAJ E-LOHECHA LECHA MIKOL OJVECHA MISAVIV BAAREC AŠER A-DONAJ ELOHECHA NOTEN LECHA NACHALA LERIŠTA TIMCHE ET ZE(J)CHER AMALEK MITACHAT HAŠAMAJIM, LO TIŠKACH.

Pamatuj, co ti udělal Amalek na cestě při vašem odchodu z Egypta! Když tě přepadl na cestě, napadl opozdilce za tebou, unavené a slabé, a Boha se nebál! Až ti Hospodin, tvůj Bůh, poskytne klid ode všech tvých okolních nepřátel v zemi, již ti Hospodin, tvůj Bůh, dává dědičně do vlastnictví, tehdy vymažeš památku na Amaleka pod nebesy, nezapomeň!

Rav Sacks: Covenant and Conversation

The laws of sacrifices that dominate the early chapters of the book of Vayikra / Leviticus, are among the hardest in the Torah to relate to - for it has been almost 2000 years since the Temple was destroyed and the sacrificial system came to an end. But Jewish thinkers, especially the more mystical among them, strove to understand the inner significance of the sacrifices, the statement they made about the relationship between humanity and G-d. They were thus able to rescue their spirit even if their physical enactment was no longer possible.

Among the simplest yet most profound was the comment made by R. Shneur Zalman of Ladi, the first Rebbe of Lubavitch. He noticed a grammatical oddity about the second line of today's sedra:

Speak to the children of Israel and say to them: when one of you offers a sacrifice to the Lord, the sacrifice must be taken from the cattle, sheep or goats. (Lev. 1:2)

Or so the verse would read if it were constructed according to the normal rules of grammar. However, in Hebrew the word order of the sentence is strange and unexpected. We would expect to read: adam mikem ki yakriv, "when one of you offers a sacrifice". Instead what it says is adam ki yakriv mikem, "when one offers a sacrifice of you". The essence of sacrifice, said R. Shneur Zalman, is that we offer ourselves. We bring to G-d our faculties, our energies, our thoughts and emotions. The physical form of sacrifice - an animal offered on the altar - is only an external manifestation of an inner act. The real sacrifice is mikem, "of you". We give G-d something of ourselves.

Let us stay with this idea and pursue it further. In sacrifice, what do we give G-d? The Jewish mystics, spoke about two souls each of us has - the animal soul (nefesh ha-behamit) and the G-dly soul. On the one hand we are physical beings. We are part of nature. We have physical needs: food, drink, shelter. We are born, we live, we die.

Yet we are not simply animals. We have within us immortal longings. We can think, speak, communicate. We can - by the acts of speaking and listening - reach out to others. We are the one life form known to us in the vast universe that can ask the question "Why?" We can

formulate ideas and be moved by high ideals. We are not governed by biological drives alone.

Physically, we are almost nothing; spiritually, we are brushed by the wings of eternity. We have a G-dly soul.

The nature of sacrifice, understood psychologically, is now clear. What we offer G-d is (not just an animal but) the nefesh ha-behamit, the animal soul within us.

The verse uses three words for the animals to be sacrificed: *behemah* (animal), *bakar* (cattle) and *tzon* (flock). Each represents an animal-like feature of the human personality.

Behemah is animal instinct itself. The word refers to domesticated animals. It does not imply the savage instincts of the predator. What it means is something more tame. Animals spend their time searching for food. Their lives are bounded by the struggle to survive. To sacrifice the animal within us is to be moved by something more than mere survival.

The word *bakar*, cattle, in Hebrew reminds us of the word *boker*, "dawn", literally to "break through", as the first rays of sunlight break through the darkness of night. Cattle, stampeding, break through barriers. Unless constrained by fences, cattle are no respecters of boundaries. To sacrifice the *bakar* is to learn to recognize and respect boundaries - between holy and profane, pure and impure, permitted and forbidden. Barriers of the mind can sometimes be stronger than walls.

Finally *tzon*, flocks, represents the herd instinct - the powerful drive to move in a given direction because others are doing likewise. The great figures of Judaism - Abraham, Moses, the prophets - were distinguished precisely by their ability to stand apart from the herd; to be different, to challenge the idols of the age, to refuse to capitulate to the intellectual fashions of the moment. That ultimately is the meaning of holiness in Judaism. *Kadosh*, the holy, is something set apart, different, separate, distinctive. Jews were the only people in history consistently to refuse to assimilate to the dominant culture or convert to the dominant faith.

To sacrifice (Le-hakriv) is to bring the animal element to be transformed through the Divine fire that once burned on the altar, and still burns at the heart of prayer if we truly seek closeness to G-d.